

BREDE SCHOOL WEST NA VIJF JAAR WEER ONDER DE LOEP

Eigen DNA voorwaarde voor echte samenwerking

Januari 2015 publiceerde Schooldomein over de brede school Leiderdorp-West met als titel: "Organische vorm past naadloos in de wijk." Directeur Geron Verdellen van SMT Bouw & Vastgoed wilde 'zijn' brede school in Leiderdorp-West na vijf jaar wel eens in gebruik zien. Vooral de samenwerking met de partners en de buurt stond als thema centraal. Zijn de verwachtingen van toen ook uitgekomen?

Het is even zoeken naar de juiste ingang in het ensemble van drie bouwdelen, maar dan worden we ook met koffie begroet door Richard van den Berg, directeur van de Katholieke Daltonschool De Leeuwerik. Aan tafel zitten verder collega-directeur René Martens van de OBS Prins Willem Alexander (PWA) en locatiehoofd kinderopvang-organisatie FloreoKids Nicky Koning. In 2014 opende de brede school haar deuren met als partners de twee scholen, een prachtige sportzaal en het kindcentrum Floreokids. De gemeente realiseerde in het deel

van de sportzaal enkele wissellokalen om groei en krimp onderling op te vangen. De beide scholen bieden onderwijs aan ongeveer 700 kinderen. In de volksmond heet het complex De Drie Keien. Nicky: "We bieden als één van de keien voorschoolse opvang, naschoolse opvang (tot 100 kindplaatsen), peuteropvang en een VE peuterspeelzaal voor kinderen met een indicatie." Geron: "Wij hebben het toen gebouwd als een traditioneel aannemer. Nu proberen we steeds meer aan de voorkant mee te denken over de verbinding met de omgeving. ▶

Wij geloven in het community denken waarbij wonen steeds meer verbindingen heeft met zorg, leren en werken. Hoe is dat hier gegaan?" Richard over de aanloop: "Het ging niet vanzelf. In 2005 begonnen we met de plannen en het gebouw stond er pas in 2014. De gemeente heeft gekozen voor inspraak van de omliggende bewoners. Veel inspraak veroorzaakt ook veel meningen en andere belangen. Het gebouw kent bijvoorbeeld twee lagen, terwijl de wijk uit laagbouw woningen bestaat. Daar waren bewoners tegen, maar ze wilden ook graag een groen openbaar plein. De architect heeft inzichtelijk gemaakt hoe weinig ruimte er zou overblijven als het allemaal eenlaags zou worden. Dat hielp. En nu is de buurt blij met de scholen en met de ruimte en het vele groen. Dat zie je wel vaker."

ALS IK MOCHT DROMEN

Richard: "Het is een wijk met een diverse opbouw die verschillende sociale milieus kent. Dat zie je ook terug in onze populatie leerlingen. In 2005 waren er ook plannen om de bibliotheek en het Centrum voor Jeugd en Gezin aan dit project met toen nog drie scholen te verbinden. Een echte visie miste en het ging eigenlijk alleen maar om efficiënt bouwen. Daltonschool De Leeuwerik had in zijn huidige gebouw al een theater in de school. Het theater (de betreffende ruimte) gaan delen met de twee andere scholen zou De Leeuwerik juist ruimte gaan kosten. Belangrijk uitgangspunt van de scholen was steeds de eigen identiteit te bewaken en dat wilden we terug zien in de nieuwbouw. Dit proces verliep niet

"Het licht is geweldig en het gebouw oogt nog steeds fris door de ronde vormen en hoe het in de omgeving ligt"

gemakkelijk, omdat de gemeente drie scholen en kinderopvang onder één dak wilde hebben. Tijdens het proces leek het erop dat dit in de nieuwe situatie minder ruimte zou opleveren, terwijl scholen juist ruimte te kort hebben. Denk ook aan de opgave om passend onderwijs te bieden." Nicky knikt: "En nu zie je hoe we elkaar steeds meer opzoeken om met elkaar samen te werken en echt een kindcentrum van 4 tot 12 jaar vormen, waar voor ouders en kinderen ook wat te kiezen valt." René knikt: "Zo hebben we regelmatig gebruikersoverleg, onder meer over het gebruik van het plein. Ik ervaar het als een prima gebouw; ouders kiezen ook voor het gebouw omdat het licht is en goed aanvoelt. Zowel De Leeuwerik als onze school hebben destijds gekozen voor lokalen die met schuifwanden met de leerpleinen verbonden zijn. Dat werkt nog steeds erg goed." Richard: "Als je in 2006 begint met denken dan kijk je nog anders tegen het onderwijs aan. Je hebt hier nog geen diversiteit aan werkplekken en als je een vaststaand team hebt ga je niet zomaar

vlnr: René Martens, Richard van den Berg, Nicky Koning en Geron Verdellen

om. Als ik mocht dromen zou ik ook wel een school willen als De Toverberg in Zoetermeer, waarbij je van scratch af aan een nieuw onderwijsconcept zou kunnen uitrollen. Heb je nog wel muren nodig? Door het onderwijs anders te organiseren helpt dat ook het lerarentekort op te lossen. Toch hebben onze leerkrachten hier samen met een vormgeefster intensief meegedacht over de inrichting van de school. Het is echt een gebouw van de mensen zelf geworden.”

EEN BRUG OVER VOOR SAMENWERKING

De partners over het gebouw. Richard: “Er moest één complex komen, met scholen die gekoppeld waren, maar wel elkaars concurrenten zijn. Elke school wilde de eigen identiteit bewaren, met ook een eigen ingang en eigen personeelsruimten. Het

is aan de creativiteit van de architect te danken dat het toch zo’n mooi organisch geheel is geworden. Ik vind het in gebruik een fantastisch gebouw en als het moet kun je elkaar snel vinden.” Nicky: “Deze vorm is misschien niet ideaal, maar zeker niet verouderd. Het licht is geweldig en het gebouw oogt nog steeds fris door de ronde vormen en hoe het in de omgeving ligt. Bezoekers verwachten ook niet dat er zo’n mooie sportzaal in ligt; waar twee groepen tegelijk in kunnen sporten. Hier moet je een brug over om de samenwerking te vinden en dat loopt ook goed. Ik heb in Leeuwarden drie IKC’s gezien die inhoudelijk nog aan het onderzoeken waren hoe ze wilden samenwerken. Juist door deze vorm dwing je elkaar om over de samenwerking na te denken. Dan heb je het over talenten inzetten, zoals BSO activiteiten in de klas of peuters die alvast mogen wennen bij de kleuters. Een aandachtspunt is het open buitenplein, dat onder beheer van de gemeente valt, behalve de omheinde kleuterpleinen. Het is een groen en open plein, waar iedereen mag spelen. Onze kinderen dragen hesjes van Floreokids. Dat gaat eigenlijk altijd goed.”

VOORAAN MEEDENKEN

Geron vraagt of het gebouw onderwijskundig nog steeds past. Richard: “Onderwijskundig zeker, maar in het bouwproces zijn wat steken gevallen; zo was de klimaatbeheersing niet afgemonteerd, waardoor er allerlei geluidsproblemen ontstonden. Ook zijn de zonnescreens vervangen omdat ze kapot zijn gewaaid. Dat kwam volgens de monteurs doordat het gebouw een ronde vorm had. En daar waren ze niet voor gemaakt.” Nicky: “En de glazen panelen lopen helemaal door tot op de grond; daar hebben we er al een aantal van moeten vervangen.” Richard knikt: “Eigenlijk hebben we toen een goede uitvoerder op de bouw gemist; die daar meer oog voor had.” Geron: “Die voorbeelden illustreren goed hoe wij onze rol graag zien. Wanneer je alleen maar uitvoerend aannemer bent, mis je kansen voor de gebruiker en de kwaliteit van het gebouw. Daarom willen we graag aan de voorkant al meedenken in het concept. Het gaat erom dat je begrijpt wat de gebruikers willen, waardoor je een gebouw maakt dat goed past in de omgeving. Daarnaast willen we ook al in de ontwerp-fase betrokken zijn om daarna in de realisatiefase slimme gebouwen te maken die in de exploitatie voordelig zijn.” Nicky ten slotte: “Maar we zijn vooral erg tevreden over ons gebouw. In november hebben we ons 5-jarig jubileum gevierd, dat alle partners, samen met sportfondsen georganiseerd hebben. Er stonden 700 leerlingen en kinderen op het grasveld, samen met veel ouders en omwonenden. Dat was een prachtig feest en bewijst wel dat deze brede school het goed doet.”

▶ Kijk voor meer informatie op www.smtbv.nl.

